

Štajerc" izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 1 krona, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se plačani naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v. Predništvo in upravnništvo se nahajata v Pragi, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 44.

V Ptuj^u v nedeljo dne 29. oktobra 1911.

XII. letnik.

Italijansko-turška vojna.

Tudi pretekli teden ni prinesel na bojnem
posebno važnih dogodkov. Najvažnejša je
izjava avstro-ogrskega ministerskega pred-
nika barona G a r t s c h a, v kateri je poja-

stališče Avstro-Ogrske napram vojni.

Baron Gautsch je v tem oziru povedal, da je avstrijska vlada s sporom med Italijo in Turčijo že dolgo časa pečala. Prizadevala se je, da bi se razmere v Rimu, kakor v Carigradu, da ne bi razmerje med obema državama skalilo. Oboji nameravani akciji proti Turčiji ni Italija svojih zaveznikov Avstro-Ogrsko in Nemčijo obveščala. Tudi ko je vojska že izbruhnila, se je avstrijska vlada prizadevala, da najde podlago za mir, brez uspeha. Kar se pa tiče interesov avstrijskih interesov v Bosnijski vojski, mora Avstrija z ozirom na velike svoje interese v jadranskem morju in v sosednjih balkanskih državah zahtevati, da se Bosna in Hercegovina postane vojno pozorišče omejeno. To svoje stališče je avstrijska vlada tudi takoj izpočetka razgovorila. Italijanska vlada je tudi takoj odgovorila, da se bode vsega izogibala, kar bi moglo imeti kake posledice na Balkanu in da bode zlasti opustila kakršnokoli akcijo v jadranskem in jonskem morju.

To je torej stališče naše države. V naslednjem podamo poglavitna poročila od bojnega polja:

Boji v Tripolitani.

Italijani so zdaj večinoma vse važnejše
rke ob morskimi obali zavzeli.
t. m. so obstreljevali mesto Derna. Turki
niso hoteli udati. Šele po hudih in krvavih
jih so bili premagani. — Tudi v mestu Homs
turška posadka ni hotela udati. Vsled tega

Na grobu.

Za praznik Vsehsvetih.

Največji kmetski štajerski pisatelj Peter Kossegger govori neke o tistih pokvarjenih
čestnih ljudeh, ki ne znajo živeti in se bojijo
umreti. Teh besed se spominjamo, kadar prihaja
kmetski večer „vseh vernih duš“ s svojo me-
no in s stotirimi malimi lučicami na grobovih.

Le sedi ob gruču in glej na dolino smrti!
 Le smrti v oko, kajti le tedaj jo bodeš razu-
 mel in spoštoval brez sovraštva ter brez bojzani!
 Nelekužni, leni, izmozgani in prevržiti ljudje se
 bojijo, ož Smrti, ti večna, nepremagljiva, za vse
 haka Smrt! Tisti se te bojijo, kateri so za-
 varili svoje življenje, naj si bode potem v ne-
 varnosti ali zasplosti, v umazanem vživanju
 in lažljivosti, v malenkostnem sovraštvu ali
 večni skrbi . . .

Ali si, prijatelj, imel priliko, opazovati razne
di in razne stanove umirati? Zgodovina nam
poveduje o težki smrtni borbi največjih mo-
čev. Pripoveduje nam o smrti rimskega ce-
zarja Nerona, ki je prve kristjane kot žive baklje

so laški vojni parniki pričeli streljati. Kmalu je bilo mesto zavzeto. — V Dorni se je izkrcal en italijanski regiment. — V mestu Benghasi so Turki na zahtevo laškega admirala Aubry izjavili, da se ne udajo. Parniki so pričeli potem streljati. Ko so se italijanski vojaki izkrcali, so jih Turki hudo napadali. Boj je trajal od 9. ure zjutraj do pozno v noč. Polagoma so Italijani mesto zavzeli.

Krvavi boji pred mestom Tripolis.

Uradna poročila pravijo, da so se zgodili okoli mesta Tripolisa prav resni dogodki. Turški vojaki so mesto naskočili. V istem času so vpriporili v mestu domačini ustajo, katero so podpirali zlasti Arabci. Po težkem boju so Italijani Turke zopet iz mesta pregnali. Ustajo v mestu so zadušili s krvavo brezobzirnostjo. Italijani so proglasili v mestu vojno pravo z vojnim sodiščem. Kmalu potem so prihiteli na mesto Arabci na konjih in so strastno italijanske predstraže napadli. Iz mesta pa so pričeli zopet domačini na Lahe streljati. Opoludne so prijezdili Arabci sredi v mesto na bazar in so napravili velikanski strah. 200 Arabcev so Lahi vjeli. Šele ko so pričeli tudi parniki streljati, so Arabce pregnali.

Boji pri mestu Benghasi.

Obstreljevanje mesta Benghasi napravilo je mnogo škode. Ko so se Italijani izkrcali, napadlo jih je 600 turških vojakov, katerim je 4000 Arabcev pomagalo. Turki in Arabci so izgubili 400 mrtvih in 800 ranjenih. Italijanski parnik „Rè d'Italia“ se je že z ranjenci v Neapel odpeljal. Poroča se, da je bilo pri bombardiranju mesta do 4000 prebivalcev ubitih in ranjenih. Izgube Italijanov so istotako velikanske. Ubitih je bilo namreč 2000 italij. vojakov.

svojemu nagonu daroval. Pripoveduje nam o ruskemu carju Ivanu grozovitemu, ki je kot besna zver celo življenje v potokih krvi taval; a ko je prišla smehljajoča se smrt bližje in bližje, ko je ležal car Ivan brez moči na smrtni postelji, stali so nakrat duhovi od njega nedolžno umorjenih podložnikov pred njim, in v divji blaznosti na zverinski način je izdihnil mogotec svdjo črno dušo . . . Ej, težko umirajo tisti, ki smatrajo celo življenje le za nekako pijanost! Težko umirajo tisti, ki ne poznajo v življenju nobenega gospodarja . . .

Pa kaj, prijatelji, nam je treba v pretekla stoletja hiteti! Kako umirajo dandanes ljudi? Čimveč je človek žvilgal, tembolj grenka mu je zadnja pijača, ki jo ponuja koščena smrt! Lahko živci izgubijo svojo ošabnost, svoje preziranje vseh čustev in v srcu jih peče divji kës in vroče solze jokajo po izgubljenem življenju in s toterimi mazači in zdravniki se upirajo proti tej uganki, ki je ni rešil niti najmodrejši duh in ki ji dasta zmisel edino znanost in vera . . . Vse drugače pa umira kmet. Tako je, kakor da bi napravil na smrtni postelji črto pod račune

Zadnje vesti.

Tripolis, 25. okt. Vsled upora Arabcev pustil je general Canevas domačine razorožiti. Na tisoče Arabcev se je vrglo v ječe. Mnogo se jih je ubilo. Doselej je vojno sodišče 31 Arabcev na smrt obsodilo in so bili takoj ustreljeni.

Tripolis, 25. okt. Italij. letalni stroj je opazoval ob karavanski cesti Tripolis-Cafer-Gariano velike tabore Turkov in Arabcev.

Dunaj, 25. okt. Turčija išče med vele-
vlasti zaveznike. Za bodočnost se računa
že s tem, da bode Italija iz trozveze
izstopila.

Poslušajte, kak oderuh je kmet!

(Piše Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.)

Kakor izprevidim iz časopisja, je letošnja suša po celi državi kmetovalcem oziroma zemljiškim posestnikom izdatno pridelke prikrčila; kar je pa ostalo, je toča poklestila. S strahom gleda kmet v prihodnost, da ne bo mogel prerediti sebe, svoje družine in živine. Najhujše pa bode, kje bo vzel denar za dačo, za orodje, za družino, za delavce, za obleko in pa večjo svoto za obresti —! Zadolžiti se več ne more in ne sme in ako se isto zgodi, je on ali njegovi otroki v propadu. Postranskega zaslužka kmet nima in ga ne more imeti, ker je priklenjen k obdelavanju svoje zemlje vzgojevati in rediti živino. Res je, da ni šala kmet biti in da je kmetška gospodinja dandanes sužinja. Od leta do leta ima kmet večja plačila in žalostneje se mu godi. Zdaj ko je kmet ob robu propada, ko se mu je skozi vso njegovo gospodarjenje vkljub pridnemu delu slabo godilo, se skače kmetu v hrbet, rekoč da je on oderuh in kriv draginje.

Proti kmetu in letos! Vnebovpijoča sleparija!
Edini obilnejši pridelek je imel kmet letos pri

svoje ga življenja. Le eno vprašanje pozna na smrtni postelji: Ali sem storil v življenju svojo dolžnost ali ne? In ako mu odgovarjajo plodovi življenjskega dela, ako vidi zunaj polna gospodarska poslopja, cvetoče sadno drevje, zelena polja in krasne gorice, ako stoji ob postelji rdečelični vnuk z otroškimi, vprašujočimi očmi, — potem se umirajoči kmet nasmehlja in kot junak prestopi tajnostno mejo, ki loči življenje od smrti . . . Kmet zna živeti in se ne boji umreti!

Le sedi ob griču in glej na dolino grobov
in na stotere lučice današnjega večera!

Pod vsakim gričom počiva eno človeško srce, vstvarjeno po Božji podobi, — počiva v večnem spanju . . . Na vso ljubezen in na vso sovraštvo pozabi mrtvo srce, na vso močenoost in na vso revščino, — in pod to črno zemljico ne najde nobenih razlik! Vzemi mrtvaško glavo v roke in zamaj se bodeš vpraševal s Hamletom: Ali je bil to kralj ali berač? . . . Pod vsakim gričom počiva človeško srce, ki je pozabilo na utripanje in ki trohni polagoma po večni božanski volji . . . In ob skoraj vsakim